

MONITOR JAPOŃSKI

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

---

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MARZEC 2023

Przełom w relacjach japońsko-koreańskich

Najciekawsze wydarzenia w marcu koncentrowały się wokół rozmów japońsko-koreańskich, których celem jest odbudowa relacji dwustronnych. Rządy w Tokio i Seulu podjęły szereg kluczowych działań, które zmierzają do złagodzenia sporów historycznych i handlowych. Warto również zwrócić uwagę na niespodziewaną wizytę premiera Kishidy Fumio w Kijowie i deklaracje dotyczące zwiększenia pomocy dla Ukrainy.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

6 marca: Korea Południowa oficjalnie przedstawia propozycję rozwiązania sporu dyplomatycznego z Japonią. Rząd Korei Południowej przedstawił propozycję rozwiązania sporu dotyczącego pozwów cywilnych wniesionych przeciwko japońskim korporacjom, które wykorzystywały robotników z Półwyspu Koreańskiego przed i w czasie II Wojny Światowej. Strona koreańska zaproponowała utworzenie fundacji wspieranej przez rząd oraz finansowanej z darowizn sektora prywatnego. Minister spraw zagranicznych Park Jin powiedział, że rządowa fundacja wypłaci rekompensaty 15 poszkodowanym, którzy wygrali sprawy sądowe przeciwko Mitsubishi Heavy Industries i Nippon Steel w 2018 r. Dodatkowo prezydent Korei Południowej przedstawił plan złożenia oficjalnej wizyty w Japonii, która ma odbyć się jeszcze w tym miesiącu.

7 marca: Japonia zamyka duże ośrodki szczepień przeciw COVID-19. Japońskie ministerstwo obrony planuje zamknąć centra szczepień przeciwko koronawirusowi w Tokio i Osace, prowadzone przez Siły Samoobrony. Ministerstwo twierdzi, że liczba chętnych na szczepienia spadła do zaledwie około 20 procent maksymalnej wydajności. Ministerstwo rozpoczęło rozmowy na temat zorganizowania ceremonii zamknięcia, w której uczestniczyłby minister obrony Hamada Yasukazu. Centra szczepień zostały utworzone w celu przyspieszenia wprowadzenia szczepionek przeciwko koronawirusowi w maju 2021 roku. Operacje zostały zawieszono sześć miesięcy później, ale jednostka w Tokio wznowiła szczepienia w styczniu ubiegłego roku, a centrum w Osace zostało ponownie uruchomione w lutym, aby poradzić sobie z falą wariantu Omicron.

7 marca: Japonia i Korea Południowa próbują naprawić relacje handlowe. Japońskie Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Przemysłu rozpocznie rozmowy na wysokim szczeblu ze stroną południowokoreańską, których efektem ma być zawieszenie sporu na forum Światowej Organizacji Handlu w sprawie japońskich ograniczeń, które zostały wprowadzone w 2019 roku. Nadzieja na polepszenie relacji dwustronnych została przyjęta z ulgą przez przedstawicieli japońskich grup biznesowych. Przewodniczący Japońskiej Federacji Biznesu Tokura Masakazu mówił o planowanych projektach gospodarczych i ekologicznych z przedstawicielami południowokoreańskiego biznesu i pochwalił nowe wysiłki Seulu w celu poprawy historycznie napiętych stosunków dwustronnych.

11 marca: brak poparcia dla projektu zbliżenia z Japonią. Badania opinii publicznej pokazały, że 59% obywateli Korei Południowej nie popiera pomysłu utworzenia nowej fundacji, która miałaby wypłacać odszkodowania dla poszkodowanych w procesach wytoczonych japońskim firmom. Co ciekawe tylko 20% koreańskich respondentów w grupie wiekowej od 30 do 50 roku życia pozytywnie wypowiedziało się o projekcie utworzenia fundacji. Ponad 60% ankietowanych w Korei Południowej twierdzi, że zbliżenie z Japonią nie powinno należeć do priorytetów obecnego rządu. Podobne badania przeprowadzone w Japonii pokazały, że 57% ankietowanych popiera projekt rozwiązania sporu. Propozycja prezydenta Yoona spotykała się z krytyką wśród jego przeciwników politycznych. Większość z nich twierdzi, że strona japońska nie zrobiła wystarczająco dużo na drodze do pojednania. Zasady funkcjonowania fundacji nie nakazują japońskim firmom zaangażowanym w sprawę robotników wojennych dokonywania wpłat, a większość środków będzie prawdopodobnie pochodzić od firm południowokoreańskich. Niektórzy powodowie nadal domagają się odszkodowania i przeprosin od japońskich pozwanych.

13 marca: Japonia przygotowuje się do wypuszczenia „oczyszczonej” wody terenu elektrowni Fukushima I. Po 12 latach od katastrofy nuklearnej trwają przygotowania do wypuszczenia do morza uzdatnionej wody radioaktywnej z uszkodzonej elektrowni Fukushima. Lokalni rybacy i państwa sąsiadujące pozostają nieufne wobec tego planu. Japoński rząd chce rozpocząć kontrolowane wypuszczanie wody wiosną lub latem tego roku. Operator Tokyo Electric Power Company Holdings Inc. twierdzi, że duże zbiorniki z uzdatnioną wodą utrudniają prace związane z likwidacją nieczynnych reaktorów.

17 marca: wizyta prezydenta Korei Południowej w Japonii. Japonia i Korea Południowa ogłosiły złagodzenie kontroli handlowych i wznowienie dialogu dyplomatycznego najwyższego szczebla. Prezydent Yoon Suk-yeol jest pierwszym południowokoreańskim przywódcą, który odwiedził Tokio od 12 lat. Wizyta jest kluczowym elementem procesu odbudowy relacji dwustronnych. Prezydentowi towarzyszyła delegacja grup biznesowych, która spotkała się z japońskimi odpowiednikami. Przedstawiciele biznesu zobowiązali się do ściślejszej współpracy w zakresie produkcji chipów i zaawansowanych technologii, starając się położyć kres retoryce opartej na problemach historycznych. Tuż po zakończeniu wizyty Japońskie Ministerstwo Handlu rozpoczęło proces znoszenia ograniczeń eksportowych nałożonych na Koreę Południową, dotyczących kluczowych materiałów przemysłowych potrzebnych do produkcji półprzewodników.

17 marca: premier Kishida przedstawia plan walki ze spadającą liczbą urodzeń. Premier Kishida stwierdził, że następne sześć do siedmiu lat będzie ostatnią szansą Japonii na odwrócenie spadkowego trendu urodzeń. Jego administracja podejmie bezprecedensowe działania w celu walki z narastającym problemem. Liczba dzieci urodzonych w Japonii w roku 2022 spadła poniżej 800 000 po raz pierwszy od czasu, gdy rozpoczęto rejestrowanie urodzeń ponad 120 lat temu. Coraz więcej par odkłada decyzję o rozpoczęciu rodziny z powodu pogarszających się warunków finansowych. Japoński rząd zapewni wsparcie dla pracodawców, aby zachęcić więcej męskich pracowników do wzięcia urlopu wychowawczego. Zaledwie 14 procent uprawnionych mężczyzn w Japonii wzięło urlop rodzicielski w 2021 roku. Rząd ma na celu zwiększenie tej liczby do 50 procent w ciągu trzech lat. Premier Kishida zobowiązał się do zwiększenia świadczeń z tytułu urlopu rodzicielskiego, gdy oboje rodzice biorą wolne w pracy po urodzeniu dziecka. Powiedział również, że należy stworzyć nowy system wsparcia dla pracowników kontraktowych i osób

samozatrudnionych, którzy mogą stracić dochody z powodu obowiązków związanych z opieką nad dziećmi.

18 marca: wizyta Kanclerza Niemiec w Japonii. Kanclerz Niemiec Olaf Scholz i premier Japonii Fumio Kishida odbyli w Tokio pierwszą rundę konsultacji rządowych wysokiego szczebla, starając się wzmocnić więzi gospodarcze w obliczu rosnących wpływów Chin oraz przedłużającej się wojny na Ukrainie. Kanclerzowi Niemiec towarzyszyło sześciu ministrów odpowiedzialnych za nawiązanie dialogu w zakresie gospodarki i bezpieczeństwa narodowego. Japoński minister obrony Hamada Yasukazu i jego niemiecki odpowiednik Boris Pistorius uzgodnili silniejszą koordynację rozmieszczenie niemieckich wojsk i zapowiedzieli intensyfikację wspólnych ćwiczeń wojskowych. Podczas spotkania najwyższego szczebla poruszono działania, które mają zmierzać do zmniejszenia zależności od Chin i Rosji w kluczowych sektorach gospodarczych takich jak energetyka i produkcja półprzewodników. Oba państwa zapowiedziały także zwiększenie współpracy w obszarze energetyki wodorowej.

20 marca: Japończycy popierają zbliżenie z rządem Korei Południowej. Sześćdziesiąt trzy procent wyborców wysoko oceniło efekty spotkania pomiędzy premierem Kishidą Fumio a południowokoreańskim prezydentem Yoon Suk-yeolem. Tylko 21 procent ankietowanych negatywnie oceniło szczyt. Według sondażu 55 procent japońskich wyborców pozytywnie oceniło propozycję Seulu, dotyczącą utworzenia fundacji wypłacającej odszkodowania dla koreańskich pracowników. 28 procent Japończyków wyraziło dezaprobatę.

20 marca: Japonia planuje 75 miliardów dolarów inwestycji na obszarze Indo-Pacyfiku, aby przeciwdziałać Chinom. Premier Japonii odwiedził New Delhi gdzie spotkał się z premierem Indii Narendrą Modhim. Kishida Fumio przedstawił plan promowania koncepcji otwartego i wolnego Indo-Pacyfiku, obiecując miliardy dolarów inwestycji, aby pomóc gospodarkom w całym regionie we wszystkim, od przemysłu po zapobieganie katastrofom. Plan jest kierowany do państw Azji Południowej i Południowo-Wschodniej w celu przeciwdziałania rosnącej aktywności Chin. Japonia zobowiązała się do przekazania regionowi 75 mld dolarów do 2030 roku poprzez inwestycje prywatne i pożyczki w jenach oraz poprzez zwiększenie pomocy poprzez oficjalną pomoc rozwojową i dotacje. Premier Kishida powiedział również, że jego rząd będzie dążył do szybkiego zakończenia inwazji Rosji na Ukrainę. Szef japońskiego rządu wezwał państwa „Globalnego Południa” do okazania solidarności z władzami w Kijowie. Japoński premier mówił także o nasileniu wspólnych manewrów wojskowych z udziałem Stanów Zjednoczonych, Indii i państw ASEAN.

22 marca: Japonia i Korea Południowa normalizują wymianę informacji wywiadowczych. Ministerstwo Spraw Zagranicznych Korei Południowej poinformowało o planach „normalizacji” funkcjonowania porozumienia o ogólnym bezpieczeństwie informacji wojskowych (GSOMIA). Jest to kluczowy pakt dotyczący wymiany informacji wojskowych z Japonią, które mogą być wykorzystywane do monitorowania aktywności Korei Północnej i Chin. Administracja poprzedniego prezydenta Moon Jae-in w sierpniu 2019 roku wysłała do Japonii zawiadomienie o zamiarze wypowiedzenia umowy GSOMIA. Aktualnie prezydent Yoon Suk-yeol zakomunikował Japonii wycofanie zawiadomienia z 2019 roku, co potwierdza obowiązywanie umowy. Rząd Korei Południowej rozpoczął procedurę przywrócenia Japonii na „białą listę” preferowanych partnerów handlowych.

27 marca: Tokio żąda uwolnienia Japończyka zatrzymanego w Pekinie. Tokio zażądało od Chin uwolnienia obywatela Japonii, który został zatrzymany w Pekinie na początku tego miesiąca pod zarzutem szpiegostwa. Główny sekretarz gabinetu Matsuno Hirokazu powiedział na konferencji prasowej, że ambasada Japonii w Chinach została poinformowana przez chińskie władze o zatrzymaniu Japończyka w wieku 50 lat. Rzecznik chińskiego MSZ Mao Ning powiedział w Pekinie, że „obywatel Japonii jest podejrzany o angażowanie się w działalność szpiegowską z naruszeniem prawa karnego (...) i ustawy antyszpiegowskiej Chińskiej Republiki Ludowej”. Mao Ning stwierdził, że podobne przypadki z udziałem obywateli Japonii zdarzały się wielokrotnie i wezwał japoński rząd do ostrożności i edukacji swoich obywateli.

31 marca: minister Hayashi Yoshimasa z wizytą w Chinach. Japoński minister spraw zagranicznych Hayashi Yoshimasa spotkał się ze swoim odpowiednikiem Qin Gangiem w obliczu rosnących tarć między dwoma krajami. Spotkanie ma być ważnym elementem procesu budowania „konstruktywnych i stabilnych relacji”. Szef japońskiego MSZ będzie zabiegał o uwolnienie japońskiego obywatela zatrzymanego w Chinach na początku miesiąca. Rozmowy będą również dotyczyły bezpieczeństwa w regionie i chińskiej polityki wobec Ukrainy. Japonia i Chiny zakończyły procedurę uruchomienia gorącej linii pomiędzy Ministerstwami Obrony mającej na celu zmniejszenie napięć morskich między dwiema największymi gospodarkami w Azji. Gorąca linia ma być "mechanizmem łączącym", który zwiększy zaufanie między wojskami i pozwoli uniknąć nieprzewidzianych incydentów.

KOMENTARZ

Najciekawsze wydarzenia w marcu koncentrowały się wokół wizyty prezydenta Korei Południowej w Japonii, którą należy uznać za przełom w procesie odbudowy relacji dwustronnych.

Największym wyzwaniem jest próba rozwiązania problemu dotyczącego pozwów cywilnych wniesionych przeciwko japońskim korporacjom, które wykorzystywały robotników z Półwyspu Koreańskiego przed i w czasie II Wojny Światowej. Oba rządy pozostają w konflikcie po serii orzeczeń Sądu Najwyższego Korei Południowej z 2018 roku, które nakazują japońskim firmom wypłacenie odszkodowań niektórym robotnikom przymusowym, na co kategorycznie nie zgadza się japoński rząd. Strona koreańska zaproponowała utworzenie fundacji, która zapłaci koreańskim robotnikom w miejsce pozwanych japońskich firm. Fundacja otrzymywałaby darowizny od firm zarówno z Korei Południowej, jak i Japonii.

Wygląda na to, że oficjalna propozycja ze strony prezydenta Korei Południowej została dobrze przyjęta przez japońską administrację. Japoński Sekretarz Gabinetu Matsuno Hirokazu powiedział, że Korea Południowa jest ważnym sąsiadem, z którym należy współpracować przy rozwiązywaniu różnych problemów. Japoński rząd wyraził również gotowość do zniesienia ograniczeń eksportowych w sektorze półprzewodników, nałożonych na koreańskich odbiorców w wyniku pogorszenia relacji dwustronnych. Przełomowym wydarzeniem była wizyta prezydenta Korei Południowej w Japonii, który

Propozycja rządu Korei Południowej spotkała się także z aprobatą Stanów Zjednoczonych. Administracja prezydenta Joe Bidena liczy na zacieśnienie współpracy trójstronnej w efekcie złagodzenia napięć japońsko-koreańskich. W ciągu ostatnich 12 miesięcy odbyło się ponad 40 trójstronnych spotkań między USA, Japonią i Koreą Południową, czyli więcej niż przez ostatnie pięć lat łącznie. Prezydent USA Joe Biden z zadowoleniem przyjął propozycję Korei Południowej w sprawie odszkodowań za pracę w czasie wojny, twierdząc, że oczekuje na „dalsze wzmacnianie i rozszerzanie trójstronnych więzi między Republiką Korei, Japonią i Stanami Zjednoczonymi”. Korea Południowa i Japonia są traktatowymi sojusznikami USA, ale nie są gotowe do pogłębienia wzajemnej współpracy wojskowej. Stany Zjednoczone prowadzą już dwustronne rozmowy na temat koncepcji „rozszerzonego odstraszania”. Rozmowy te mogłyby zostać rozszerzone do formatu trójstronnego.

Seria pojednawczych gestów, które mogliśmy obserwować w ostatnich dniach a nawet bezpośrednio zaangażowanie dyplomacji Stanów Zjednoczonych nie gwarantuje jednak, że rozmowy zakończą się sukcesem. Największym problemem jest brak poparcia dla planu prezydenta Yoona w samej Korei Południowej. Niemniej jednak wygląda na to, że ofensywa dyplomatyczna premiera Kishidy Fumio w drugiej połowie marca została dobrze odebrana przez japońskie społeczeństwo. Spotkanie z prezydentem Yonem oraz wizyty w Indiach i Ukrainie mogą przynieść wzrost poparcia dla administracji Kishidy. Badania opinii publicznej pokazują zdecydowane poparcie większości społeczeństwa dla projektu zbliżenia z Koreą Południową oraz zdecydowanej polityki wobec agresywnych działań Rosji.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

6 marca: Polsko-Japońskie Forum Gospodarcze w Tokio. Polsko-Japońskiego Forum Gospodarcze zostało zorganizowane przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu wraz z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Ambasadą RP w Tokio oraz Japońską Organizacją Handlu Zagranicznego (JETRO). W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele ponad stu firm z obu krajów. Przedstawiciele PAIH wraz z delegacją Ministerstwa Rozwoju i Technologii spotkali się m.in. z przedstawicielami Toyoty, Fujitsu, Mitsubishi Electric i Daikin. W kolejnych dniach odbyło się szereg spotkań z polskimi i japońskimi startupami.

21 marca: premier Kishida z wizytą w Kijowie. Japoński przywódca przyleciał wycarterowanym samolotem do Rzeszowa skąd pociągiem udał się do Kijowa. Za jego ochronę był odpowiedzialny rząd ukraiński. Przywódcy poinformowali o podniesieniu relacji dwustronnych do statusu „specjalnego globalnego partnerstwa”. Prezydent Zełeński wielokrotnie dziękował Japonii za oferowane przez nią wsparcie, które określił jako „inwestycję na rzecz opartego na zasadach porządku międzynarodowego”. Japoński premier odwiedził również kościół w Buczy, która stała się symbolem rosyjskich okrucieństw wobec ukraińskiej ludności cywilnej. Premier Kishida podkreślił, że Japonia, jako jedyny naród, na który w czasie wojny spadły bomby atomowe, nie może zaakceptować groźby Rosji użycia broni jądrowej przeciwko Ukrainie.

22 marca: premier Kishida zapowiada zwiększenie wsparcia dla Ukrainy. Szef japońskiego rządu zapewnił, że udzieli maksymalnego wsparcia „w celu przywrócenia pokoju na Ukrainie”. Japoński przywódca obiecał przekazanie 470 milionów dolarów na odbudowę japońskiej infrastruktury energetycznej i dalszą pomoc humanitarną. Japonia za

pośrednictwem NATO przekaże 30 milionów dolarów dla ukraińskiej armii na zakup wyposażenia obronnego.

22 marca: premier Kishida obiecuje pomoc finansową dla polskiego rządu. Po zakończeniu wizyty w Kijowie Kishida Fumio spotkał się z premierem Mateuszem Morawieckim. Japoński przywódca obiecał udzielenia polskiemu rządowi wsparcia rozwojowego, związanego z organizacją pomocy dla osób uciekających z Ukrainy. Polska, definiowana przez japoński rząd jako państwo rozwinięte, będzie wyjątkiem na mapie państw, do których kierowana jest japońska pomoc rozwojowa. Japonia jest zainteresowana wzmocnieniem współpracy z regionalnymi sojuszami w Europie Środkowej i Wschodniej, takimi jak państwa wschodniej flanki NATO, Grupa Wyszehradzka oraz inicjatywa Trójmorza.

KOMENTARZ

Wizyta premiera Kishidy w Kijowie i Warszawie jest zdecydowanym sygnałem zwiastującym silniejsze zaangażowanie Japonii w pomoc dla Ukrainy. Po objęciu przewodnictwa na forum G7 japoński rząd zintensyfikował wsparcie finansowe i humanitarne. W lutym premier Kishida zapowiedział dodatkową pomoc finansową w wysokości 5,5 miliarda USD. Ze względu na ograniczenia konstytucyjne eksport uzbrojenia jest utrudniony. Wsparcie Japonii dla Ukrainy ograniczyło się do sprzętu takiego jak hełmy, kamizelki kuloodporne, drony oraz dostaw humanitarnych. Japoński rząd oferuje jednak wsparcie w zakresie dostawy innych kluczowych rozwiązań, które wspomagają ukraińską infrastrukturę w czasie wojny. Wśród dotychczasowych projektów można wymienić dostawę stacji służących do oczyszczania wody, mobilnych stacji nadawania sygnału telewizyjnego oraz urządzeń infrastruktury energetycznej.

Zwiększenie wsparcia dla Ukrainy jest również motywowane silnym poparciem japońskiego społeczeństwa i może przyczynić się do wzrostu notowań administracji Kishidy Fumio. Jednak organizacja wizyty premiera w Kijowie znalazła się pod ostrzałem japońskiej opozycji, która zwracała uwagę na wyciek wrażliwych informacji o podróży premiera do niektórych mediów. Badania opinii publicznej pokazują jednak, że 61% japońskich obywateli popiera nałożenie twardych sankcji na Rosję oraz zwiększenie pomocy dla Ukrainy.

Pomimo tego, że wizyta japońskiego przywódcy na Ukrainie była planowana już od początku lutego, moment jej organizacji nie wydaje się być przypadkowy. W tym samym czasie kiedy premier Kishida udał się do Kijowa, przewodniczący KPCh Xi Jinping przebywał w Moskwie, deklarując przyjaźń z prezydentem Władimirem Putinem. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na bardzo dosadne wykorzystanie aktywności japońskiej dyplomacji przez Stany Zjednoczone. Podczas gdy japońscy politycy unikają bezpośrednich odniesień do działań Chin, ambasador USA w Japonii Rahm Emanuel otwarcie mówi o „dwóch bardzo różnych partnerstwach europejsko-pacyficznych”.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

9 marca: ekonomista Ueda Kazuo oficjalnie nowym prezesem Banku Japonii. Japoński parlament zatwierdził kandydaturę Uedy Kazuo na stanowisko kolejnego prezesa Banku Japonii. Ueda jest profesorem na Kyoritsu Women's University, który specjalizuje się w makroekonomii i teorii finansów. Był również członkiem Rady Politycznej BOJ przez siedem lat od 1998 roku. Ueda ma rozpocząć swoją kadencję na początku kwietnia.

10 marca: Mitsubishi Motor przechodzi na produkcję samochodów elektrycznych. Firma Mitsubishi Motors Corp. zamierza zelektryfikować wszystkie swoje samochody sprzedawane na całym świecie do roku fiskalnego 2035. Wartość inwestycji związanych z projektem wyniesie ponad 10 miliardów dolarów do roku fiskalnego 2030. Mitsubishi Motors, które wcześniej ustaliło cel elektryfikacji swoich samochodów na 50% do roku 2030, jest kolejnym japońskim producentem samochodów, który przyspiesza odejście od pojazdów napędzanych gazem w obliczu rosnącej konkurencji na całym świecie.

14 marca: duże japońskie firmy oferują największe podwyżki od lat. Według ankiety przeprowadzonej wśród 33 ekonomistów przez Japan Economic Research Center (JERC), podczas wiosennych rozmów o płacach "shunto", największe japońskie firmy mają zaoferować podwyżki płac o 2,85%. Japońskie korporacje zaproponowały największe podwyżki płac od 25 lat. Japońskie firmy podążają za głosem premiera Kishidy Fumio, który apeluje o podniesienie płac w odpowiedzi na rosnącą inflację konsumencką, wynoszącą 4,1%. Największe stowarzyszenie związków zawodowych Rengo apeluje o 5-procentowy wzrost płac. Nie jest jednak jasne, czy fala podwyżek płac obejmie małe firmy, które zatrudniają siedmiu na dziesięciu pracowników w kraju.

16 marca: japońskie i koreańskie federacje biznesowe zapowiadają ściślejszą współpracę. Największe organizacje biznesowe w Japonii i Korei Południowej założą dwie fundacje, których celem będzie rozwiązywanie wspólnych problemów w kluczowych sektorach. Fundacje skupią się na problemach energetycznych i będą promować wymianę młodzieży. Ogłoszenie przez Japońską Federację Biznesu i Federację Przemysłu Koreańskiego o utworzeniu fundacji "przyszłego partnerstwa" nastąpiło po tym, jak Korea Południowa ogłosiła w zeszłym tygodniu plan rozwiązania długotrwałego sporu z Japonią. Obie grupy wniosą przeznaczą po 752 000 dolarów do swoich fundacji i omówią szczegóły dotyczące wykorzystania funduszy. Fundacje będą również uczestniczyć w procesie pozyskiwania funduszy od prywatnych firm, które mają być przeznaczone na wypłaty odszkodowań koreańskich powodów, którzy wygrali procesy o pracę przymusową podczas japońskich rządów kolonialnych na Półwyspie Koreańskim w latach 1910-1945.

22 marca: japoński rząd uruchamia kolejny pakiet anty-inflacyjny. Japoński rząd przedstawił świeży pakiet ulgi inflacyjnej o wartości 15 miliardów dolarów, który zakłada wsparcie finansowe dla rodzin o niskich dochodach i zmniejszenie rachunków za gaz płynny. Gospodarstwa domowe o niskich dochodach otrzymają po 30 tys. jenów, a rodziny z dziećmi mogą liczyć na kolejne 50 tys. na dziecko. Rząd wykorzysta fundusze rezerwowe w budżecie na obecny rok fiskalny, których użycie nie wymaga dodatkowych przepisów. Do otrzymania pieniędzy kwalifikują się gospodarstwa domowe, które są zwolnione z płacenia podatków od mieszkańców z powodu niskich dochodów.

24 marca: spowolnienie wzrostu cen w Japonii. Japońska inflacja zwolniła po raz pierwszy od ponad roku, ponieważ rządowe dotacje do energii zamaskowały silniejszy trend bazowy przed pierwszą od dekady zmianą na czele Banku Japonii. Ceny konsumpcyjne z

wyłączeniem świeżej żywności wzrosły o 3,1% w lutym w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost cen był mniejszy o punkt procent w stosunku do poprzedniego miesiąca. Główną przyczyną spowolnienia inflacji było wprowadzenie pakietu stymulacyjnego, który obniżył o 20% stawkę za energię elektryczną dla gospodarstw domowych. Pomimo spadku kosztów energii ceny żywności nadal rosną. W marcu podniesiono ceny około 3400 artykułów spożywczych, czyli dwukrotnie więcej niż w tym samym miesiącu ubiegłego roku.

27 marca: Alibaba otworzy laboratorium Blockchain w Japonii. Chiński gigant technologiczny otworzy laboratorium blockchain w Japonii, którego celem będzie promowanie sieci Web3 w tym kraju. Laboratorium powstanie dzięki współpracy między Tokyo Land Corporation i firmą produkującą gry Skeleton Crew Studio. Inicjatywa umożliwi twórcom gier poznanie nowej technologii blockchain i zbadanie możliwości biznesowych. Do końca roku Alibaba Cloud uruchomi usługę węzła blockchain na terenie Japonii. Planem jest zaoferowanie bardziej przyjaznego doświadczenia dla programistów korzystających z usług chmury Alibaby.

29 marca: Japonia i Stany Zjednoczone podpisują porozumienie dotyczące materiałów do produkcji akumulatorów. Japonia i Stany Zjednoczone osiągnęły porozumienie w sprawie handlu minerałami krytycznymi dla produkcji baterii do pojazdów elektrycznych. Umowa, pozwoli producentom pojazdów elektrycznych do ubiegania się o zachęty podatkowe w ramach ustawy prezydenta Joe Bidena o redukcji inflacji. Ustawa o redukcji inflacji, uchwalona w sierpniu, zawiera ulgę podatkową w wysokości do 7 500 dolarów, która może być wykorzystana do pokrycia kosztów zakupu pojazdu elektrycznego. Program dotacji wymaga, aby część krytycznych minerałów używanych w ich bateriach było wydobywane lub przetwarzane w kraju, z którym Stany Zjednoczone mają umowy o wolnym handlu. Japonia i USA nie posiadają takiego porozumienia, co wykluczało japońskich producentów z możliwości ubiegania się o dotacje.

31 marca: japoński rząd wprowadza ograniczenia w eksporcie technologii do Chin. Japonia odpowiada na wezwania Stanów Zjednoczonych do ograniczenia eksportu sprzętu do produkcji półprzewodników do określonych krajów. Nishimura Yasutoshi, minister gospodarki, że zaostrzenie kontroli eksportu 23 produktów wejdzie w życie od lipca. Ministerstwo gospodarki będzie kontrolować eksport produktów z listy do krajów, które nie są objęte uproszczonymi środkami eksportowymi. Produkty z 10 japońskich firm będą objęte sztywnymi środkami eksportowymi, w tym Tokyo Electron Ltd., Nikon Corp. i Screen Holdings Co. Bardziej rygorystyczne środki obejmą sprzęt do produkcji zaawansowanych półprzewodników o szerokości obwodu 14 nanometrów lub mniejszej.

KOMENTARZ

W marcu warto zwrócić uwagę na biznesowe efekty zbliżenia Japonii i Korei Południowej oraz postępującą rywalizację w sektorach produkcji półprzewodników. Podczas wizyty prezydenta Yoona w Japonii liderzy biznesowi z obu państw zobowiązali się do nawiązania ściślejszej współpracy w zakresie produkcji chipów i zaawansowanych technologii. Japońskie i południowo-koreańskie grupy biznesowe były jednym z najgłośniejszych głosów

wzywających do porzucenia zażyłości historycznych i skupieniu się na współpracy w kluczowych sektorach gospodarki. Zbliżenie japońsko-koreańskie może okazać się kluczowym elementem dla strategii Stanów Zjednoczonych, która zakłada odcięcie Chin od dostępu do sprzętu do produkcji procesorów i półprzewodników. W tym kontekście na uwagę zasługuje spotkanie premiera Kishidy Fumio z kanclerzem Niemiec oraz z premierem Indii Narendrą Modhim. Podczas obu szczytów można było znaleźć odwołania do konieczności nawiązania współpracy technologicznej, której celem ma być gromadzenie kluczowych zasobów oraz uniezależnienie się od dostaw z Chin. Inne wydarzenia w marcu takie jak nałożenie ściślejszej kontroli na japońskie firmy eksportujące urządzenia do produkcji chipów, wskazują na postępującą polaryzację w relacjach handlowych dotyczących wybranych sektorów technologicznych.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

